

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Тернопільський національний економічний університет
Факультет фінансів та обліку

до 50-річчя
кафедри обліку і оподаткування

МАТЕРІАЛИ
VI МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**«СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ
В УКРАЇНІ»**

Том – 1
Тернопіль
22 травня 2020 року

УДК 657:658

С 76

**Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ТНЕУ,
протокол № 8 від 29 квітня 2020 року**

Редакційна колегія:

Дерій В.А., д.е.н., професор
Задорожний З.В., д.е.н., професор
Крупка Я.Д., д.е.н., професор
Мельник Н.Г., к.е.н., доцент
Муравський В.В., д.е.н., доцент
Назарова І.Я., к.е.н., доцент
Омецінська І.Я., к.е.н., доцент
Починок Н.В., к.е.н., доцент
Романів Р.В., к.е.н., доцент
Хорунжак Н.М., д.е.н., професор

Комп'ютерна верстка:

Муравський В.В., д.е.н., доцент

**Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в
Україні: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., 22 травня 2020 р.
Том 1. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 232 с.**

Розглянуті сучасні тенденції розвитку обліку в Україні та за кордоном, відображені проблеми облікової інформації як засобу забезпечення захисту інтересів власника, обліково-аналітичної інформації в управлінні підприємницькою діяльністю, розкриті актуальні проблеми розвитку аудиту та його інформаційного забезпечення, визначені перспективи запровадження сучасних інформаційних технологій в обліку, аналізі та аудиті.

Для науковців, докторантів, аспірантів, студентів а також усіх осіб хто цікавиться проблемами обліку, аналізу, статистики і контролю в системі менеджменту.

Матеріали друкуються мовою оригіналу.

Відповідальність за зміст, достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій

Відповідно до закону про авторські права при використанні наукових ідей та матеріалів цього випуску, посилання на авторів і видання є обов'язковим

© Тернопільський національний економічний
університет 2020

ISBN 978-966-654-586-5

ЗМІСТ
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ ТА
ЗВІТНІСТЬ В ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Бенько І. Д. БАРТЕРНІ ОПЕРАЦІЇ: ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА ОБЛІКУ	9
Герасимович І. А. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ІНЖИНІРИНГ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	11
Головач Э. П., Хутова Е. Н. НАЛОГОВОЕ КОНСУЛЬТИРОВАНИЕ В ФОРМИРОВАНИИ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ СРЕДЫ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ	14
Дерій В. А. УКРАЇНСЬКІ ОБЛІКОВІ НАУКОВІ ШКОЛИ КНЕУ ІМ. ВАДИМА ГЕТЬМАНА ТА ТНЕУ: ТРИ ПОКОЛІННЯ НАУКОВЦІВ	18
Жукевич С. М., Муляр К. В. ЕЛЕМЕНТИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В ЧАСТИНІ ОПЕРАЦІЙ З ДАВАЛЬНИЦЬКОЮ СИРОВИНОЮ	21
Жураковська І. В. ВПЛИВ ЗНЯТТЯ МОРАТОРІЮ НА НАПОВНЕННЯ БЮДЖЕТІВ І ОБЛІК ЗЕМЕЛЬ	23
Задорожний З.-М. В. УПРАВЛІНСЬКА ЗВІТНІСТЬ ТА ЇЇ СКЛАДОВІ	25
Замула І. В. ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА	28
Зарудна Н. Я., Кундеус О. М. ВПЛИВ ПОЛОЖЕНЬ КОДЕКСУ УКРАЇНИ З ПРОЦЕДУР БАНКРУТСТВА НА ОБЛІК ПРОЦЕСУ БАНКРУТСТВА	30
Канцедал Н. А. ІНСТИТУЦІЙНА МОДЕЛЬ ЗБАГАЧЕННЯ ПРЕДМЕТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	32
Кафка С. М., Орлова В. К., Степанюк О. С. ОНОВЛЕНА КОНЦЕПТУАЛЬНА ОСНОВА ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	36

Коваль Л. В. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЩОДО ВИТРАТ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ	39
Коваль О. В. ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ АКТИВІВ З ГЕНЕТИЧНО МОДИФІКОВАНИМИ ОРГАНІЗМАМИ	41
Коротаев С. Л. ПОСЛЕПРОДАЖНЫЕ ПАКЕТНЫЕ УСЛУГИ В РОЗНИЧНОЙ ТОРГОВЛЕ: ОСОБЕННОСТИ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА И НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ	43
Крупка Я. Д. РОЗВИТОК ОБЛІКУ У НАЙБЛИЖЧІЙ ПЕРСПЕКТИВІ	46
Кундря-Висоцька О. П. ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ЯК ОБ'ЄКТ ОБЛІКУ ТА ІНСТРУМЕНТ ГЕНЕРАЦІЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	49
Кізіма Т.О., Кізіма А. Я. АНТИКРИЗОВЕ ПОДАТКОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ	51
Лепетан І. М. ЗБАЛАНСОВАНА СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ У СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	54
Лисюк А. В. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ РЕКЛАМНИХ ПРОДУКТІВ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА: КЛАСИФІКАЦІЙНИЙ ПІДХІД	57
Лукинів З. В. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА СИСТЕМУ ОБЛІКУ ОРЕНДНИХ ВІДНОСИН	59
Малишкін О. І. ЩОДО ФОРМАТУ ЕКОЗВІТНОСТІ В УМОВАХ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	61
Мужевич Н. В., ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	64
Нежид Ю. С. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ПРАЦІ ТА ЇЇ ОПЛАТИ В СИСТЕМІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЙНЯТІСТЮ	66

Нестеренко О. О., Кононов І. І. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ	68
Огійчук М. Ф., Василішин С. І. ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ АКТИВІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ: БЕЗПЕКОВИЙ КОНТЕКСТ	71
Окренець В. Ю. ОБЛІКОВЕ ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТТЯ «ПРИБУТОК» У ВІТЧИЗНЯНІЙ НОРМАТИВНІЙ ТА ФАХОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ	74
Ольшанська М. В., Кушнір І. І. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ У ВИЗНАЧЕННІ ДЕФІНІЦІЇ «ІМПОРТ» І ЙОГО КЛАСИФІКАЦІЇ	77
Омецінська І. Я. СОЦІАЛЬНА ЗВІТНІСТЬ ТА ЇЇ РОЛЬ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВА	79
Пантелесєв В. П. ФУНДАМЕНТАЛЬНЕ ТА ВІДМІННЕ ТРАКТУВАННЯ ЄДИНОЇ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ	81
Плаксієнко В. Я., Канцедал Н. А. ІНФОРМАЦІЙНА РОЛЬ ОБЛІКОВИХ СИСТЕМ У ГЛОБАЛЬНОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	84
Правдюк Н. Л. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ	87
Підлипна Р. П. ОЦІНЮВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	90
Пінчук К. С., Половинець Д. В. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИХ АСПЕКТІВ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ У БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	92
Рожелюк В. М., Денчук П. Н. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ВЕКТОР ОБЛІКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	94

Рудницький В. С., Зих Вітольд., Рудницька О. В.	96
ТРАКТУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В КОНТЕКСТІ СИСТЕМИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ СУЧАСНИХ ТОРГІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Садовська І. Б., Бабіч І. І., Нагірська К. Є.	99
ПРОФЕСІЙНЕ СУДЖЕННЯ В МЕТОДОЛОГІЇ І ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА	
Сколотій І. В.	102
ОБЛІК ВИТРАТ, ДОХОДІВ І РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
Сколотій Л. О.	104
ПЕРЕДУМОВИ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
Струк Н. С.	107
ДОРЕЧНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ЗВІТУ ПРО ДОДАНУ ВАРТІСТЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Фаріон В. Я.	110
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ: ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ ПІДХІД	
Чижевська Л. В.	113
МІЖ МСФЗ І П(С)БО: ОБ'ЄКТИ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ, ОБЛІК ЯКИХ ПОТРЕБУЄ ДОДАТКОВИХ РОЗ'ЯСНЕНЬ	
Шевчук Н. С.	115
ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ	
Ясишена В. В.	118
НЕОБХІДНІСТЬ ВІДОБРАЖЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ АКТИВІВ В УПРАВЛІНСЬКОМУ ОБЛІКУ	
Ясінська А. І.	121
СУТНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ТРАНСАКЦІЙНИМИ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА З ПОЗИЦІЙ СИСТЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ	
РОБОТИЗАЦІЯ І ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДГОТОВКИ МУЛЬТИКВАЛІФІКОВАНИХ БУХГАЛТЕРІВ	
Nicholas Znak, Гуменна-Дерій М. В.	123
НОВІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ПРОФЕСІЇ БУХГАЛТЕРА	

Грицишина А. В. ОБЛІК В ЛОГІСТИЧНІЙ СИСТЕМІ ХАОТИЧНОГО ЗБЕРІГАННЯ	125
Жук В. М. ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ: ШАНСИ ВІД ЦИФРОВОГО І ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	127
Журавель Г. П., Денчук П. Н. БУХГАЛТЕР – ПРОФЕСІЯ КРЕАТИВНА І ПРОДУКТИВНА	130
Костишин Н. С. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК 2030Е – ЦИФРОВИЙ ОБЛІК РОЗВИНЕНОЇ КРАЇНИ	133
Кулинич М. Б., Матвійчук І. О. ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОФЕСІЇ БУХГАЛТЕРА: СИСТЕМНИЙ ПІДХІД	135
Лазаришина І. Д. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗМІСТОВНОГО НАПОВНЕННЯ АНАЛІТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН	137
Лукановська І. Р. ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛЯ: ОБЛІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ОПОДАТКУВАННЯ	138
Муравський В. В., Питель С. В. ГІПОТЕЗА ПРО ОБЛІКОВУ ПЛАТФОРМУ ОРГАНІЗАЦІЇ КІБЕРБЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ	140
Назарова І. Я. ПЕРСПЕКТИВИ ВНУТРІШНЬОГО ТА ЗОВНІШНЬОГО ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ	142
Починок Н. В. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ БІЗНЕСУ: ТЕХНОЛОГІЇ ШІ (AI)	145
Хомин П. Я. МУЛЬТИПЛЕТИ ПІДГОТОВКИ ОБЛІКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ	147
Хорунжак Н. М. КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ АНАЛІЗУ: ПРОБЛЕМИ ТА ВИКЛИКИ	149

Шевчук О. А.	152
ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ КОМП'ЮТЕРНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО- ЕКОНОМІЧНОГО КОНТРОЛЮ, ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ТА СТАТИСТИКИ В УПРАВЛІННІ БІЗНЕСОМ	
Jaza Abir, Svitlana Galeshchuk	154
INTERACTIVE PREFERENCE ELICITATION IN COST- UTILITY ANALYSIS	
Lebedinsky Alex, Scanlon Kyla	156
DO TERRORIST ATTACK AFFECT STOCK PRICES?	
Балацька А. П.	158
АНАЛІЗ СТАНУ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	
Бережная Г. Г.	161
СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ ОПТИМИЗАЦИИ ПРОЦЕССОВ В ЦЕПЯХ ПОСТАВОК	
Бурденюк Т. Г., Панасюк В. М.	164
МЕТОДИКА ПОРТФЕЛЬНОГО АНАЛІЗУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	
Біла Ю. А.	166
ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФОРМУВАННЯ ГУДВІЛУ ПІДПРИЄМСТВ	
Власюк Ю. А.	169
АНАЛИЗ И ОЦЕНКА ФАКТОРОВ ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ И ИНТЕГРАЦИИ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В СТРАНАХ ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ	
Гаращук О. В., Куценко В. І.	172
МЕНЕДЖМЕНТ І ПІДПРИЄМНИЦЬКИЙ РЕНЕСАНС У СФЕРІ ПОСЛУГ: ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ	
Гудзь Н. В.	175
НАПРЯМКИ ДЕТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ	
Гуцаленко Л. В.	177
ФОРЕНЗІК – ЯК ЗАСІБ ЗНИЖЕННЯ РИЗИКІВ КОРПОРАТИВНОГО ШАХРАЙСТВА	

Карпачова О. В. СУЧАСНИЙ СТАН АУДИТОРСЬКОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ В УКРАЇНІ	179
Клименко Я. В. ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ ТА ВИКОНАННЯ АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ З АФІЛІЙОВАНИМИ ОСОБАМИ ПРИ ВИКОНАННІ ЗАВДАНЬ З АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	181
Крутова А. С., Долгопол Н. Ю. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ СУТНОСТІ ДЕРЖАВНО- ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА	184
Куцик П. О. ЕКОНОМІКО-КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	187
Любенко А. М. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ КОНТРОЛЮ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ	189
Машевська А. А. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	192
Мельник Н. Г. ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ	194
Мельниченко О. В. УДОСКОНАЛЕННЯ ЄМНОСТІ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я У ПЕРІОД МЕДИЧНИХ СПЛЕСКІВ: ПЕРЕРОЗПОДІЛ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІД ЧАС КРИЗИ	196
Мельничук І. В. ВАРТІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	199
Панков Д. А., Гудошников А. В. УПРАВЛЕНИЕ ФИНАНСОВЫМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ОЛЕФИНОВЫХ ПРОИЗВОДСТВ	203
Проровский А. Г. ИНВЕСТИЦИОННЫЙ АНАЛИЗ ВНЕДРЕНИЯ ВИМ- ТЕХНОЛОГИЙ	211
Римар Г. А. ОПЛАТА ПРАЦІ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ОРГАНІЗАЦІЇ	213

Савчук В. К. БІЗНЕС-СОЦІАЛЬНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	215
Свидрук І. І. РОЛЬ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ В УПРАВЛІННІ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА	217
Сисяк С. В. МОНІТОРИНГ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ	219
Скаска О. І. НОВІ ПІДХОДИ У ЗДІЙСНЕННІ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ В УКРАЇНІ	221
Федорченко К. О. БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ПІДПРИЄМСТВ	223
Яковець Т. А. СТРАТЕГІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПРОЦЕСУ РЕАЛІЗАЦІЇ ЯК ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ	225
Яцишин С. Р. ВИДИ АНАЛІЗУ РИЗИКО-ОРІЄНТОВАНИХ ОПЕРАЦІЙ ТА ЙОГО СКЛАДОВІ	227
Умерова Г. В. ПЕРВИННИЙ ОБЛІК ВИТРАТ НА ОПЛАТУ ПРАЦІ ПРИ ВИРОЩУВАННІ ПОТОЧНИХ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ РОСЛИННИЦТВА	230

Правдюк Н. Л.,
д.е.н, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку
Вінницький національний аграрний університет

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

Управлінський процес повинен підпорядковуватися принципів цілеспрямованості, тобто бути завжди орієнтованим на вирішення конкретних проблем, здійснюватися не «просто так», а заради чогось визначеного [1,с.19]. Ринкові умови господарювання вимагають підтримки високого рівня конкурентоспроможності – однієї із головних складових успіху підприємства на внутрішніх і міжнародних ринках [2,с.274].

Конкурентоспроможність виявляється лише в умовах конкуренції і через конкуренцію, яка є центральним поняттям, що виражає сутність ринкових відносин, і найважливішою ланкою всієї системи ринкового господарства[3, с.123]. Сутність понять «конкуренція» та «конкурентоспроможність» залежить від об'єкта, який вони характеризують в конкурентному середовищі, та цілей дослідження, тому вченими воно визначається по-різному(табл.1).

Таблиця 1

Визначення понять «конкурентоспроможність» та «конкуренція»: огляд наукових джерел

№	Автор	Зміст визначення
1.	Г.М.Калетнік, О.С.Колесов, О.О.Недбалюк [4, с.543]	<i>Конкуренція</i> – суперництво між різними суб'єктами підприємницької діяльності за найбільш вигідні умови виробництва та реалізації товарів і послуг, за привласнення найбільшого прибутку. Вона є головною рушійною силою ринкової економіки, сприяє зниженню індивідуальних витрат виробництва на основі впровадження нової техніки, передової технології та організації праці.
2.	Н.В.Прямухіна, І.Ю.Салькова [5, с. 8]	<i>Конкуренція</i> – це умова розвитку економіки регіонів, покращення не лише економічних показників, рівня життя населення, руху товарів і послуг. Це – нові стандарти виробництва, розвитку підприємництва, удосконалення організаційних, господарюючих та ринкових механізмів, пристосованих до трансформаційних процесів.
3.	О.Л.Польова [6, с. 7-17]	<i>Конкурентоспроможність</i> сільськогосподарських підприємств – фактор, який визначає стан агропромислового комплексу. <i>Конкуренція</i> забезпечує дію елементів ринкового механізму, об'єднуючи суб'єктів господарювання, які конкурують між собою.
4.	О.В.Климчук [7, с.64-73]	<i>Конкурентоспроможність</i> – це сукупність комплексних властивостей виробленої продукції (послуг), що забезпечують відповідні переваги як на внутрішньому, так і зовнішньому ринках, зумовлюючи вигідну реалізацію в умовах вільної конкуренції. Головна передумова розширеного відтворення.
5.	Т.О.Мулик [8, с. 295]	<i>Конкурентоспроможність</i> – це здатність об'єкта, що характеризується ступенем реального чи потенційного задоволення ним певної потреби у порівнянні з аналогічними об'єктами, представленими на даному ринку.

Поділяючи думку науковців, вважаємо, що конкурентоспроможність є багатограним та універсальним поняттям, що характеризує об'єкт дослідження з різних боків, показує спроможність здійснювати ефективну діяльність, відображає якість роботи господарського суб'єкта та продуктивність використання ресурсів, задіяних у даній діяльності, трансформуються лише наукові уявлення про її характеристики, що відбувається під впливом певних особливостей розвитку системи світового господарства, суспільства у цілому, рівня розвитку технологій, а також специфіки діяльності економіки країн. У зв'язку з тим, що підприємство вважається основою ринкової економіки, високий рівень його конкурентоспроможності дає можливість сформувати конкурентну економіку країни у цілому [9, с.117].

Процес управління конкурентоспроможністю підприємства являє собою цілеспрямований вплив на фактори, що формують конкурентоспроможність продукції, до яких традиційно відносять якість, ціну, терміни поставки, імідж підприємства-виробника, рекламу на товар, витрати на подальшу експлуатацію тощо [10, с.115]. При цьому, система менеджменту вимагає якісного інформаційного забезпечення, а саме реалізованих рішень відносно обсягів інформації, її якісного і кількісного складу, розміщення і форм організації.

Інформаційне забезпечення управління конкурентоспроможністю підприємства формується на базі: даних бухгалтерського, оперативного та статистичного обліку і звітності; галузевих показників діяльності підприємств-аналогів; звітів, планів і прогнозів, отриманих у процесах стратегічного, тактичного і оперативного планування, аналізу, контролю і бюджетування тощо.

Особливого значення для управлінського механізму має така складова інформаційного забезпечення як обліково-аналітичне забезпечення, яке на думку М.В. Правдюк, є документально обґрунтованим процесом добору економічних даних на потреби управління аграрних підприємств та, залежно від мети, генерує дані обліку, аналізу і контролю для прийняття управлінських рішень і має різні ступені деталізації та ієрархії [11, с.128].

На нашу думку, суть системи обліково-аналітичного забезпечення управління конкурентоспроможністю підприємства полягає в об'єднанні облікових та аналітичних операцій в один процес, проведення оперативного мікроаналізу, забезпеченні безперервності даного процесу і використанні його результатів при формуванні рекомендацій для прийняття управлінських рішень щодо факторів, які формують конкурентоспроможність продукції. При цьому загальна методологія і нормативні положення обліку і аналізу удосконалюються для раціонального використання в єдиній обліково-аналітичній системі.

Література

1. Калетнік Г.М., Колесов О.С., Недбалюк О.О. Операційний менеджмент: Навчальний посібник. К.: «Хай-Тек Прес». 2013. 304 с.
2. Мануйлович Ю.М. Дослідження сутності та трактування поняття конкурентоспроможності підприємства. Маркетинг і менеджмент інновацій. 2013. №4. С.274-282
3. Резнікова О.С. До визначення поняття «конкурентоспроможність підприємства» в умовах глобалізації. Економічний вісник Донбасу. 2013. № 2. с. 123–128. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvd_2013_2_22.
4. Калетнік Г.М., Ціхановська В.М., Ціхановська О.М.. К.: «Хай-Тек Прес». 2011. 580 с.
5. Прямухіна Н.В., Салькова І.Ю. Особливості формування міжрегіонального економічного простору в Україні: можливості та перешкоди. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. №11. С.7-17
6. Польова О.Л., Ліцький В.О. Конкурентоспроможність АПК у контексті євроінтеграційних процесів України. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2016. №7. С.7-17
7. Климчук О.В. Принципи формування енергетичної політики України на засадах конкурентоспроможності в умовах економічного розвитку. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2016. №7. С.64-73
8. Мулик Т.О., Материнська О.Л., Пльонсак О.Л. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2017. 320 с.
9. Джеджула В.В., Єпіфанова І.Ю., Гуменюк В.С. Конкурентоспроможність підприємства як економічна категорія. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. Випуск 6 (18). 2018. С.116-121
10. Михайленко О.В., Орлова К. Г. Система управління конкурентоспроможністю продукції підприємства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Випуск 13. частина 2. 2017. С.114-117
11. Правдюк М.В. Обліково-аналітичне забезпечення управління ліквідністю аграрних підприємств. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2019. №2. С.124-139

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

МАТЕРІАЛИ

VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ»

до 50-річчя

кафедри обліку і оподаткування

Підписано до друку 18.05.2020 р.

Формат 60x84 1/16. Гарнітура Times New Roman

Папір офсетний . Друк на дублікаторі.

Умов. друк. арк. Облік.-вид. арк.

Тираж 100 прим.

Видавничо-поліграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ»

вул. Береженська, 2, м. Тернопіль, 46004

тел. (0352) 47-58-72

E-mail: edition@tneu.edu.ua